

N:o 31.

Ank. till Riksd. kansli den 4 mars 1898, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjetta hufvudtiteln gjorda framställningar om anslag för sjökommunikationer.

(R. A.)

1:o.

Sedan Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1897 års Riksdag föreslagit Riksdagen att, under förbehåll att de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1897 omförmälda, af stadsfullmäktige i Kalmar gjorda åtaganden behörigen fullgjordes, till bestridande af kostnaderna för upprensning af en segelränna genom Kalmar sund bevilja ett anslag af 405,000 kronor och deraf på extra stat för år 1898 anvisa ett belopp af 202,500 kronor, meddelade Riksdagen i skrifvelse den 30 april 1897, att Riksdagen bifallit denna Kongl. Maj:ts framställning.

Till ofvan omförmälda statsrådsprotokoll hade föredragande departementschefen anført, att den beräknade kostnadssumman för ifrågavarande upprensningsföretag, 405,000 kronor, med all sannolikhet kunde icke oväsentligt nedbringas genom arbetets utbudande på entreprenad och dess öfvertagande af någon association, som hade till yrke att med egen materiel bedriva muddringsföretag, och att, om en blifvande entreprenadssumma komme att understiga det beräknade beloppet, motsvarande minskning skulle kunna göras i det anslag, som borde för år 1899 anvisas.

För sådant ändamål hade — enligt hvad inhemtas af det statsrådsprotokoll öfver civilärenden för den 14 sistlidne januari, hvilket bifogats den till innevarande års Riksdag aflåtna statsverksproposition — Kongl. Maj:t den 14 maj 1897 funnit godt att, i sammanhang med fastställande af plan för upprensingsarbetet, anbefalla väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att, sedan entreprenadkontrakt af styrelsen uppgjorts om utförande af ifrågavarande arbete, inkomma med förslag å det ytterligare anslag, som för fullbordande af arbetet erfordrades för år 1899.

Med anledning häraf hade väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skrifvelse den 20 december nästlidna år anmält, att styrelsen afslutat entreprenadkontrakt om arbetet, hvarigenom kostnaden för detsammans verkställande skulle utgå med en summa af 225,000 kronor. Då emellertid för kontroll och besigtningkostnader m. m. äfvensom för sannolikt erforderliga smärre efterrensingsarbeten, utöfver hvad arbetsplanen angäfve, erfordrades medel, hvilka icke syntes styrelsen böra upptagas till mindre än 75,000 kronor, så att för hela arbetet beräknades 300,000 kronor, skulle alltså — utöfver redan anvisade 202,500 kronor — behöfvas ytterligare allenast 97,500 kronor, i stället för 202,500 kronor.

På grund häraf har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af det till bestridande af kostnaderna för upprensning af en segelränna genom Kalmar sund beviljade anslag å 405,000 kronor på extra stat för år 1899 anvisa återstående erforderliga beloppet, 97,500 kronor.

Statsutskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

2:o.

*Ombyggnad af
Väddö kanal*

Sedan, med anledning af en utaf Kongl. Maj:t gjord framställning, 1897 års Riksdag till ombyggnad och förbättring af Väddö kanal — under vilkor att vederbörande kommuner i orten dels utan afgift eller annan ersättning tillhandahölle för nämnda arbete behöfliga upplagsplatser för sten och grus m. m., så belägna, att minsta möjliga transportkostnad derigenom uppstode, dels ock kostnadsfritt till staten öfverlemnade den mark, som erfordrades för kanalens rätning eller annat i samband med ombyggnaden stående stadigvarande behof — beviljat ett anslag af 500,000 kronor och deraf på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 150,000 kronor, har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af det till ombyggnad och för-

bättring af Vaddö kanal beviljade anslag å 500,000 kronor på extra stat för år 1899 anvisa 200,000 kronor.

Under hänvisning till hvad i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet (sidd. 169 och 170) blifvit i detta ärende meddeladt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må bifalla denna Kongl. Maj:ts framställning.

3:o.

Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till bestridande af kostnaderna för upprensning å uppgifna platser af inomskärsfarled mellan Marstrand och Lysekil samt mellan Hunnebostrand och Fjellbacka, bevilja ett anslag af 404,440 kronor och deraf på extra stat för år 1899 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

Upprensning af inomskärsfarled vid bohuslänska kusten.

Af statsrådsprotokollet i detta ärende inhemtas hufvudsakligen följande.

Med anledning af gjord framställning om vidtagande af åtgärder för åstadkommande af en sammanhängande och trygg inomskärsfarled mellan Marstrand och Lysekil utmed vestra kusten af Örusts och Tjörns fögderi hade Kongl. Maj:t genom bref till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 31 december 1888 och den 5 september 1889 förordnat om upprensning af Hjertö- och Toftösunden vid Tjörns västkust till ett djup under medelvattenhöjden af 12 fot (3,56 meter) samt för ändamålet anvisat 52,550 kronor att utgå från handels- och sjöfartsfonden. Detta arbete hade, enligt hvad nämnda styrelse i skrifvelse den 9 maj 1892 meddelat, blifvit fullbordadt för en kostnad af endast 42,280 kronor 56 öre.

Efter det Kongl. Maj:t anbefalt åtgärder för upprensning af nämnda sund hade Göteborgs och Bohus läns landsting i skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 10 november 1890, med erinran att landstinget dragit försorg om utförandet af nödiga undersökningar för åstadkommande af en fullständig inomskärsfarled utmed bohuslänska hafskusten, vidare anført, att af de i sådant syfte föreslagna arbetena landstinget funnit dem, som afsåge beredandet af en fullständig inomskärsfarled längs genom skärgården mellan Marstrand och Lysekil samt mellan Hunnebostrand och Fjellbacka, ega den största betydelsen icke blott för fiskerinäringen, utan äfven för allmänna rörelsen samt därför ock vara de af behofvet mest påkallade, enär trafiken utmed kusten vore lifligast från och med de ifrågavarande delarne af skärgården söderut till Göteborg.

De upprensningsarbeten, som kräfdes för inomskärsfarleden mellan Marstrand och Lysekil, afsåge dels sundet mellan Tjörns hufvud och Tjörns kalf med en kostnad af 14,900 kronor, dels Kyrkesunds ränna med en kostnad af 70,150 kronor och dels sundet utmed Skaftölandets östra kust emellan Oxevikshamnen och Snäckedjupet med en kostnad af 37,500 kronor, allt beräknadt efter ett djup vid medelvattenstånd af 3,56 meter eller 12 fot. Af dessa arbeten hade det sist anförda under de senare åren fått ökad betydelse genom två till Ellösfjorden ledande nyanlagda landsvägar å Orust samt genom det ökade behovet för allmänna rörelsen af en bättre farled mellan Lysekil och Uddevalla genom Snäckedjupet och Malösund.

De arbeten åter, som behöfdes för inomskärsfarleden mellan Hunnebostrand och Fjellbacka, afsåge dels sundet mellan Flatholmen och Qvarnmyre med en kostnad af 5,200 kronor, dels sundet mellan Hornön och fastlandet med en kostnad af 8,400 kronor och dels sundet mellan Homborgön och fastlandet med en kostnad af 10,200 kronor, allt likaledes beräknadt efter ett djup vid medelvattenstånd af 3,56 meter eller 12 fot. Dessa trenne arbeten utgjorde tillsammans ett enda helt med syfte att bereda en trygg farled innanför den besvärligaste delen af Soten och vore ur denna synpunkt helt visst äfven mycket eftersträfvansvärda.

De förordade farledsupprensningarna skulle, enligt landstingets åsigt, få sin största betydelse för den oafbrutet tilltagande ångbåtstrafiken utmed kusten, och detta såväl med hänsyn till den för traktens näringslif så viktiga lokaltrafiken inom skärgården som med afseende å genomgångs- trafiken mellan Göteborg och Kristiania. De skulle förhöja betydelsen af de utaf landstinget i en förut till Kongl. Maj:t aflåten skrifvelse för bohuslänska skärgården och hafsfiskebedriftens utveckling begärda jernvägs- linierna genom att gifva dessa ett ökad värde för näringslifvet och förbereda rörelsens utveckling å de till jernvägsändpunkter föreslagna platserna.

Under åberopande af uppgjorda ritningar och kostnadsförslag för de ifrågasatta arbetena hade landstinget hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes låta vidtaga åtgärder för upprensning på statens bekostnad af inomskärsfarleden längs bohuslänska kusten mellan Marstrand och Lysekil samt mellan Hunnebostrand och Fjellbacka till ett djup vid medelvattenstånd af minst 3,56 meter.

I anledning af förut gjord framställning angående upprensning af omförmälda farleder hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län uti ett den 23 februari 1886 till Kongl. Maj:t afgifvet utlåtande meddelat, att vid sammanträde med invånarne i orten blifvit utrönt, att något bidrag från kommuner eller enskilda till det föreslagna

arbetets utförande icke vore att påräkna, enär dessa vore för litet bemedlade, samt att från ortsinvånarnes sida framhållits, att, då fisket i allmänhet och sillfisket i synnerhet vore till nytta för hela rikets befolkning, man väl ej borde tveka att med nödigt statsanslag bereda för fisket lämpliga kommunikationer.

Öfver landstingets ofvanberörda ansökning afgaf väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 31 oktober 1891 infordradt utlåtande, dervid styrelsen tillika öfverlemnade dels ett nytt kostnadsförslag af distriktschefen majoren Atterbom och dels ett af lotsstyrelsen den 15 oktober 1891 i ärendet afgifvet yttrande.

I detta utlåtande tillkännagaf väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att anledningen dertill, att ett nytt kostnadsförslag ansetts erforderligt, varit den, att vid de föregående kostnadsförslagen massorna varit väl knappt beräknade, hvarförutom arbetsprisen bort höjas till följd af de under tiden inträffade prisstegringarna.

Till jämförelse mellan de äldre och de nya kostnadsberäkningarna meddelade styrelsen följande öfversigt:

A. *Mellan Marstrand och Lysekil:*

		Kostnad enligt äldre förslag.	Kostnad enligt nytt förslag.
Sundet mellan Tjörns hufvud och Tjörns			
kalf	kronor	14,900: —	20,790: —
Sundet Kyrkesunds räna	»	70,150: —	87,960: —
Sundet utmed Skaftölandets östra kust			
mellan Oxevikshamnen och Snäcke-			
djupet	»	37,500: —	51,840: —
	Summa kronor	122,550: —	160,590: —

B. *Mellan Hunnebostrand och Fjellbacka:*

Sundet mellan Flatholmen och Qvarnmyre	kronor	5,200: —	8,240: —
Sundet mellan Hornön och fastlandet	»	8,400: —	12,850: —
» » Homborgön och fastlandet	»	10,200: —	14,720: —
	Summa kronor	23,800: —	35,810: —

Det djup, som enligt planerna förutsattes skola blifva lika för alla sunden, vore 3,56 meter (12 fot), och vore bottenbredden antagen blifva för Tjörns Kalfsundet 8,9 meter (30 fot), för Kyrkesunds-rännan 23,75 meter (80 fot) och för alla de öfriga 14,85 meter (50 fot) samt sidodosingarna

utlagda med anlag lika med 2 gånger höjden; och förklarade sig styrelsen vid granskning af de nu senast inlemnade förslagen icke hafva haft något att anmärka.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anförde derefter, att, emedan styrelsen hyst tvifvel, huruvida det skulle vara lika angeläget att fördjupa Kyrkesundsrännan som de öfriga söder om Lysekil belägna sunden, hvilkas uppuddring torde böra företagas före de norr derom varande, och huruvida ej den äfvenledes ifrågasatta upprensningen af Albrektssunds kanal, hvartill styrelsen erhållit Kongl. Maj:ts befallning att vidtaga förberedande åtgärder genom upprättande af förslag, borde föregå de nu ifrågavarande företagen, styrelsen hade härom meddelat sig med lotsstyrelsen, som i ofvan berörda skrifvelse den 15 oktober 1891 uttalat den åsigt, att de tre sunden söder om Lysekil borde i första rummet utvidgas och fördjupas, och att frågan om rätning af segelrännan i Kyrkesundet vore af allt för stor vikt för den allmänna sjöfarten för att böra undanskjutas för den mindre betydande rörande upprensning af Albrektssunds kanal.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen erinrade vidare derom, att styrelsen i utlåtande den 15 april 1886 öfver annan framställning i samma ämne anfört, att, då något bidrag från kommuner, fiskare eller dem, som med fisket drefve affärer, icke vore att påräkna vare sig för arbetets utförande eller för underhållet, denna fråga borde betraktas såsom en statens angelägenhet, till hvars ordnande och genomförande samt framtida underhåll såväl statens medel som statens tjenstemän uteslutande komme att användas. Då företagens vikt för det allmänna syntes vara otvifvelaktig, hemställde styrelsen, att till upprensning af de tre mellan Marstrand och Lysekil varande sunden ett sammanlagdt belopp af 160,590 kronor måtte anvisas från handels- och sjöfartsfonden eller, om sagda fonds tillgångar icke skulle medgifva den ifrågasatta utgiften, att Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra framställning om anvisande af den erforderliga summan, 160,590 kronor, samt att med fördjupningen af sunden mellan Hunnebostrand och Fjellbacka måtte få anstå, till dess att arbetena med de först nämnda tre sunden söder om Lysekil blifvit utförda.

Emedan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen sålunda föreslagit, att medel till de då ifrågasatta upprensningsarbetena skulle beredas från handels- och sjöfartsfonden, inhemtades utlåtande i ärendet af statskontoret, som i utlåtande den 8 december 1891, efter redogörelse för fondens dåvarande ställning, hufvudsakligen anförde, att, ehuru fonden lemnade tillgång till anvisande af de erforderliga medlen, statskontoret likväl, med hänsyn der-till att fonden under de närmaste åren otvifvelaktigt måste tagas i anspråk för åtskilliga andra för dess uppgift lika angelägna ändamål som det före-

slagna, ansåge sig icke kunna åtminstone i någon vidsträcktare mån tillstyrka bifall till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag i denna del.

Statskontoret fäste ock uppmärksamheten derå, att, då någon möjlighet icke förefunnes att för utförande af ifrågavarande upprensningsarbeten erhålla bidrag af kommuner eller enskilde, det extra anslaget under sjetta hufvudtiteln till understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder icke kunde för ändamålet anlitas, enär för erhållande af understöd från detta anslag fordrades, att en tredjedel af den för ett företag erforderliga summan af vederbörande inom orten tillsköttes. Af dessa anledningar hemställde statskontoret om aflåtande af proposition till Riksdagen angående beviljandet af det erforderliga anslaget.

Enligt hvad föredragande departementschefen vidare yttrat, fick frågan om dessa farleders upprensande, huru viktig den än var, likväl under de närmaste åren efter 1891 stå tillbaka för ändå viktigare anslagskraf för andra ändamål, så att någon proposition till Riksdagen icke afläts. Frågan blef emellertid rätt snart åter till en viss del upptagen, i det att lotsstyrelsen uti skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 31 december 1895, med tillkännagifvande, att, enligt hvad lotskaptenen i Göteborg meddelat, i den för inomskärsfarten synnerligen viktiga Kyrkesundsrännan så betydlig uppslamning och uppgrundning egt rum, att på flera ställen och i synnerhet vid Engvik mötande större ångare icke utan stora svårigheter och risk kunde passera hvarandra, och att åtgärder för ty vore behöfliga för farledens underhållande, hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes anbefalla företagande af vederbörlig undersökning och upprättande af erforderliga förslag till farledens försättande i trafikabelt skick; och förmålde sig lotsstyrelsen dervid tillika anse, att det minsta vattendjup, som borde förekomma i förevarande farled, vore 3,6 meter, eller enahanda djup, som i de närliggande, på statens bekostnad upprensade farlederna genom Toftö och Hjertösunden.

Till följd af härå erhållen reness afgaf väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 7 oktober 1896 utlåtande i ämnet och öfverlemnade dervid infordrade yttranden från handels- och sjöfartsnämnden i Göteborg, t. f. distriktschefen C. H. Öhnell samt Marstrands nya ångfartygsaktiebolag med flere, af hvilka yttranden framginge, bland annat, att samtliga i ärendet hörde frambållit behovet af ifrågavarande upprensning.

För egen del anförde väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, under erinran om hvad förut i frågan förekommit, att af handlingarna i ärendet framginge, dels att under de sista tio åren sådana uppgrundningar egt rum i Kyrkesundsrännan, att 1883—1887 årens undersökningar ej längre utgjorde

tillförlitligt material för kostnadsberäkningen, dels ock att utredas borde, huruvida ej i sjöfartens intresse kunde vara lämpligt att upprensa leden till väsentligt större djup, än förut ifrågasatts; och hemställde för ty styrelsen om anvisande af medel för ny undersökning af Kyrkesundsrrännan och upprättande af förslag till densammans upprensning.

Vid ärendets föredragning den 31 oktober 1896 fann Kongl. Maj:t godt att för upprättande af plan till upprensning af farled genom den så kallade Kyrkesundsrrännan alternativt med 3,6, 4,5 och 5,5 meters djup under medelvattenstånd anvisa ett statsbidrag af 1,200 kronor att utgå från anslaget till undersökning af mindre hamnar och farleder m. m.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt lotsstyrelsen hade derefter med gemensam skrifvelse den 14 december 1897 till Kongl. Maj:t öfverlemnat betänkande och kostnadsförslag med ritningar af t. f. distriktschefen C. H. Öhnell rörande upprensning af Kyrkesundsrrännan, enligt hvilket förslag en farled i detta sund skulle kosta

med 3,6 meters djup, 25 meters bottenbredd	kronor	82,000: —
» 4,5 » » 30 »	»	160,000: —
» 5,5 » » 36 »	»	288,000: —

I sin skrifvelse återkallade styrelsen i minnet, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen år 1891 föreslagit upprensning af de tre öfvermålda sunden mellan Marstrand och Lysekil och hemställt, att med utförandet af upprensningen af de tre nordligare sunden mellan Hunnebostrand och Fjellbacka skulle få anstå, till dess arbetet å de tre sydligare sunden fullbordats. Emellertid hade sedan denna tid behofvet af samtliga sundens upprensning allt mer ökat, hvarför embetsverken ansett sig nu icke böra uttala sig om endast Kyrkesundsrrännan, utan derjemte å nyo erinra om de öfriga.

Hvad då först vidkomme det af Öhnell nu upprättade förslaget, hade embetsverken ej annat att i tekniskt hänseende erinra, än att farledssektionen i berg borde utsprängas så, att bergssidan bildade ett plan från botten ända upp öfver vattenytan. Derjemte hade vid kostnadsberäkningen erinrats, att deri ej inbegripits kontrollkostnader och omkostnader för arbetets eventuella utbudande å entreprenad — något, som deremot iakttagits i de kostnadsberäkningar, som förefunnes i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens underdåniga utlåtande af den 31 oktober 1891. Med antagande af 3,56 meters djup under vanligt vattenstånd och 23,75 meters bottenbredd hade kostnaden för Kyrkesundsrrännan då beräknats till 87,960 kronor, hvaremot rensning i samma sund till 3,6 meters djup och 25 meters bottenbredd nu ansåges böra beräknas till endast 86,000 kronor, beroende denna

minskning derå, att Öhnell lyckats lägga farleden något fördelaktigare, än i föregående förslag skett.

Emellertid vore sagda djup, hvilket vid lågvatten nedginge ända till 2,9 meter, visserligen tillräckligt för den egentliga skärgårdstrafiken, men deremot icke för de mera djupgående ångare, som börjat användas efter kusten och för hvilka speciellt möjligheten att kunna äfven vid lågvatten passera Kyrkesunds-rännan skulle vara af obestriddig nytta; och enahanda torde äfven förhållandet vara beträffande de fartyg, som förmedlade afsättningen å aflägsna orter af den vid skärgårdens hufvudorter sammanförda fiskfångsten. Det vore naturligtvis vanskligt att förutsäga, huruvida sjöfarten å bohuslänska kusten skulle under närmaste framtid utveckla sig derhän, att det större djupet mer och mer toges i anspråk, men embetsverken ansåge det icke lämpligt att nu genom upprensning till endast 3,6 meters djup hindra Kyrkesundsledens tillgodogörande för den kraftigare sjöfartsmaterielen och förordade därför denna leds upprensning till 5,5 meters djup under vanligt vattenstånd, eller 4,8 meter under lågvatten, och med 36 meters bottenbredd, hvarvid kostnaden borde beräknas till 296,000 kronor.

För rensningarna i de öfriga, hittills undersökta sunden, för hvilka annat hittills ej påyrkats, kunde man deremot, åtminstone tills vidare, nöja sig med 3,56 meters djup; och då ej heller i öfrigt skulle förekomma ändring i afseende å dessa af det, som anförts i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens meranämnda utlåtande af den 31 oktober 1891, komme arbetena sålunda att omfatta följande sund, nemligen mellan:

	djup under vanligt vattenstånd m.	botten- bredd m.	kostnad kronor.
Tjörns hufvud och Tjörns calf	3,56	8,9	20,790
Herön med Koöarne och Tjörn (Kyrkesunds- rännan)	5,5	36,0	296,000
Skaftön och Orust från Oxevikshamnen till Snäckedjupet	3,56	14,85	51,840
Flatholmen och Qvarnmyre	3,56	14,85	8,240
Hornön och fastlandet	3,56	14,85	12,850
Homborgön och fastlandet	3,56	14,85	14,720

eller tillsammans kronor 404,440.

Farledernas utprickning och belysning vore ej inräknad i denna kostnad, enär frågan derom icke ansetts böra i detta sammanhang behandlas.

Arbetena borde efter embetsverkens åsigt lämpligen kunna fördelas på fyra år; och torde för deras utförande böra användas entreprenad under väg- och vattenbyggnadsstyrelsens kontroll, på sätt under en följd af år i liknande fall egt rum, men ansåges icke heller denna fråga behöfva i ärendets nuvarande läge afgöras.

Embetsverken hemställde således, att Kongl. Maj:t täcktes af 1898 års Riksdag äska ett anslag af 404,440 kronor för upprensning af förenämnda sund, samt att deraf omkring fjerdedelen eller 100,000 kronor måtte anvisas att utgå under år 1899.

Efter att vidare hafva redogjort för två under år 1896 till Kongl. Maj:t ingifna framställningar angående behovet af de föreslagna upprensningarna särskildt för fiskeribefolkningen i dessa trakter, har departementschefen slutligen yttrat följande:

Hvad i detta ärende förekommit måste efter departementschefens förmenande anses innefatta fullgiltiga bevis därför, att upprensning af ifrågavarande sex sund, deraf tre i inomskärsfarleden mellan Marstrand och Lysekil och tre i farleden mellan Hunnebostrand och Fjellbacka, är af så stor betydelse för den allmänna samfärdseln och särskildt för det bohuslänska fisket, att densammans verkställande icke längre borde uppskjutas.

Departementschefen funne det vara välbetänkt att redan nu upprensa den så kallade Kyrkesundsrännan till 5,5 meters djup under vanligt vattenstånd, på det att äfven den på något längre håll gående trafiken måtte erhålla nytta af företaget, vare sig fråga vore om regelbunden kustfart eller trafiken afsåge transporterande till afsättningsorten af hopsamlad fiskfångst, men att deremot icke för närvarande upprensa de öfriga fem sunden till större djup än 3,56 meter, då i afseende å dessa det hufvudsakliga intresset vore att bereda en gen och lätt trafikabel väg för fiskefartyg af bruklig storlek och andra dermed jemförliga fartyg.

Det hade i de gjorda uttalandena i denna sak endast rådt en mening derom, att det vore omöjligt för ortens kommuner och invånare att lemna något bidrag till utförande af ifrågavarande företag; och det syntes icke ens kunna vara möjligt att inom orten få till stånd någon betryggande garanti för farledernas blifvande underhåll. Men departementschefen funne de anförda skälen för företagets allmännyttighet vara så kraftiga, att han icke tvekade att förorda, att anslag för ifrågavarande ändamål måtte af Riksdagen äskas, utan att något förbehåll om bidrag från enskildt håll ifrågasattes; och då departementschefen icke hade något annat att erinra vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens samt lotsstyrelsens gemensamma förslag i ärendet af den 14 december 1897 eller mot de afgifna betänkan-

dena och kostnadsförslagen, i den mån de af styrelserna åberopats, än att det, med hänsyn till arbetets behöflighet och jämförelsevis ringa omfattning, syntes departementschefen lämpligare, att detsamma fullbordades på tre år i stället för fyra, har han tillstyrkt, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen göra den framställning, som ofvan meddelats.

Genom den i statsrådsprotokollet lemnade utredningen synes det utskottet vara ådagalagdt, att de upprensningsarbeten, som nu af Kongl. Maj:t föreslagits för beredande af farleder i vissa delar af den bohuslänska skärgården, samtliga skulle blifva till gagn ej blott för fiskerinäringen, utan äfven — särskildt å de sträckor, som kräfva största kostnaden — för den allmänna sjöfarten utefter kusten. På grund häraf har utskottet, som icke haft något att erinra vid de af departementschefen tillstyrkta planer för arbetenas utförande, ansett sig böra tillstyrka, att anslag för ändamålet af Riksdagen beviljas. Då, enligt hvad utskottet inhemtat, upplagsplatser på land icke erfordras för det mudder, grus o. d., som vid ifrågavarande rensningar upptages från botten, har utskottet icke i detta fall haft anledning föreslå, att Riksdagen, på sätt skett beträffande förbättringen af Vaddö kanal, vid anslagets beviljande fäster vilkor om skyldighet för kommuner i orten att kostnadsfritt tillhandahålla mark för dylikt ändamål.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må, till bestridande af kostnaderna för upprensning å de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1898 uppgifna platser af inomskärsfarled mellan Marstrand och Lysekil samt mellan Hunnebostrand och Fjellbacka bevilja ett anslag af 404,440 kronor och deraf på extra stat för år 1899 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

Stockholm den 4 mars 1898.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
